

سوالات هدفمند

بعد از مشخص شدن اهمیت ازدواج^۱ اولین دغدغه نسل جوانی که می خواهد زندگی مطلوب همراه با آرامش داشته باشد داشتن همسر ایده آل است. عدم بینش لازم در برخورد با مسئله ازدواج و عدم تفاهم لازم برای زندگی باعث می شود آمار طلاق در کشور روز به روز افزایش یابد. با توجه به اینکه در شرایط حاضر با انبوه سوالات جوانان در رابطه با نحوه و چگونگی پرسش در مراسم خواستگاری (که یکی از راه های مهم در شناخت همسر مطلوب می باشد) مواجه گشیم؛ برآن شدیم جزوه ای از جزوای راه روشن را به تبیین سوالات مهم خواستگاری اختصاص دهیم . . . ما در این مقاله سعی نموده ایم علاوه بر طرح سوالات، جهت دهی صحیح و لزوم سوال را نیز بررسی نماییم.

سهیل انگاری و ساده انگاری در انتخاب همسر باعث ظلم و ضرر به خود، به همسر، فرزندان و جامعه می شود.

^۱ در باب اهمیت ازدواج پیامبر اکرم (ص) می فرمایند: هنگامی که جوان در آغ از سن بلوغ خود ازدواج کند شیطان ضجه و فریاد می زند که: واویلا این جوان دیشش را از من حفظ کرد. (بحار الانوارج ۱۰۳ ص ۲۲۰) یا در جای دیگر فرمودند: «هیچ بنایی در اسلام در پیشگاه خدا محبوتر از ازدواج پی ریزی نشده است.» (وسائل الشیعه ج ۱۴ ص ۳)

همچنین فرمودند: «من ترک التزویج مخافة العبله فلیس متأ» هر کس بخارط عیال واری و مشکلات اقتصادی ازدواج را ترک کند از ما نیست (میزان الحکمه ج ۳ ص ۱۱۷۹) شاید روایت اشاره به این دارد که شما و عده الهی را که فرمود: «خداؤند از فضل خود آنها را غنی می کند» نور ۳۲/ را نادیده گرفته اید لذا از ما محسوب نمی شوید.

برای رسیدن به این مهم (انتخاب همسر ایده آل) می بایست از چهار راه وارد شد ؟ که عدم توجه به هریک از این موارد ضربه های جبران ناپذیری را به سعادت دنیا و آخرت انسان وارد می نماید . امام صادق (ع) می فرمایند : « العامل علی غیر بصیر ظالصائر علی غیر الطريق ولا تزيده سرعت السیر الا بعداً »^۱ عمل کننده بدون بصیرت و آگاهی مثل کسی است که در یک مسیری در حال حرکت است اما نه در مسیر اصلی و سرعت در این مسیر تنها باعث دورتر شدنش از مقصد می شود .

اولین قدم داشتن برنامه برای زندگی آینده :

لازمه دستیابی به همسر مطلوب و مناسب داشتن برنامه برای زندگی آینده خود است . سفراط داشتمند بزرگ یونان می گوید : « زندگی بدون برنامه ارزش زیستن ندارد ». اگر کسی برای زندگی خود هدف و برنامه داشته باشد ؛ می تواند شرایط همسر مطلوب خود را قبل از ازدواج معین نماید . { شرایطی همچون ایمان و دینداری^۲ ، عاقل بودن ،

^۱ بحار الانوار ج ۱ ص ۲۰۶

^۲ مهمترین ویژگی همسر مطلوب مساله ایمان است . اول خود من ایمان داشته باشم و بعد دنبال یک فرد با ایمان بگردم . ایمان چیست ؟ ایمان یعنی باور . باور به مبدأ ، معاد و کلاً اصول دین . باور داشتن اینکه من بگویم خدا هست ، پیامبر هست ، قیامت هست ، من انسان و مسئولیت دارم ، نیست ؛ این ایمان لفظی است . ایمان سه مرحله دارد . حضرت علی علیه السلام فرمودند : «الایمان معرفة بالقلب اقرار باللسان و عمل بالاركان ». ایمان (ریشه اش) باید در دل (شکوفه اش) اقرار و گفتارش در زبان و (میوه و ثمرش) عمل نمودن به وظایف باشد . عمل بدون ایمان شاخه بدون ریشه است و ایمان بدون عمل درخت بی ثمر است کسی که دیندار است علاوه بر آرامش در مسیر بندگی و توجه به عملی کردن دستورات دین در زندگی ؛ اگر همسر خود را دوست هم نداشته باشد در حق او ظلم نمی کند . برخلاف بی دین که برای رهایی از هرگونه ظلمی دریغ نمی کند .

^۳ نحوه معاشرت ، نشست و برخاست و جوابگویی به سوالات در خواستگاری می تواند شما را از میزان عقلانیت همسرتان آگاه سازد . در روایت داریم « العقل ما عبد به الرحمن و اكتسب به الجنان » عقل آن است که ما را به بندگی خدا بکشاند و بهشت را برای شخص به ارمغان بیاورد . لذا در روایت از ازدواج با انسانهای کم عقل (احمق) ما را برحدر نموده اند ، زیرا : هدم بودن با این افراد بلاست و فرزندان او نیز ضایع می شود (بحار ج ۱۰۳ ص ۲۳۷) البته برای بی بردن این ویژگی در شخص مورد نظر اهل الیت (ع) ما را یاری نموده اند آنجا که فرموده اند : « کیفیت الفعل تدل علی کمیت العقل » چگونگی رفتار و سکنات نشان دهنده میزان عقل انسان است .

اصلات خانوادگی^۱ ، زیبایی^۲ ، هم کفو بودن («هماهنگی» در فرهنگ- اقتصاد- منش سیاسی - جسم و سن و...) قناعت^۳ ، با حیا^۴ ، خوش اخلاق^۵ و.... {

^۱ در روایت است که پیامبر(ص) می فرمایند: «در خانه های صالح ازدواج کنید زیرا عرق (ریشه و تبار) کار خودش را می کنند». یا فرمودند: «پیرهیزید از گل کنار منجلاب ؟ سوال شد که گل کنار منجلاب چیست؟ حضرت فرمودند: زن زیبا در خانه فاسد». لذا فرمودند همسر را از خانواده ای پاک انتخاب کنید، به پدر و مادر بخصوص به مادر توجه کنی. ازدواج شروع زندگی با یک فرد نیست بلکه پیوند با یک خانواده، بلکه با یک فامیل است. کودک هر آنچه دارد از آغوش مادر است اگر چه نیکخوی باشد و .... افکار مادر ، احساسات و پندار او همه در جینی اثر می گذارد.

^۲ چهره و جمال ظاهری معیار اصلی برای ازدواج نیست ولی اگر با بی توجهی با این مسئله برخورد بشود در زندگی مشترک مشکل زا خواهد بود و فرد اگر چهره طرف مقابل به دلش نشسته باشد رابطه خوب و مثبتی با همسرش نمی تواند برقرار کرده و غیر مستقیم بر رفتارها و برخوردهایش تاثیر گذار خواهد بود .

^۳ قانون به کسی می گویند که به امکانات در حد گذران زندگی بستنده کند. یعنی حریص ، طعام و زیاده طلب نباشد. البته به معنای دست از کوشش برداشتن نیست . کوشش در حد نهایت ، بهره برداری در حد نیاز . قناعت مالی است پایان ناپذیر. حرص ، فقر حاضر است . پیامبر(ص): «اعظم النساء برکة اسهل من معونة» بزرگترین زنها از نظر برکت آسان گیر ترین آنها در جهت بار زندگی است. یعنی همسر من کمر مرا زیر بار زندگی خم نکند.

^۴ حیا یعنی شرم. لا دین لمن لا حیاء له . ایمان ندارد کسی که حیا ندارد احسن ملابس الدنيا العیام . نیکوترين لباسهای دنیا حیاست. ما برای سه منظور لباس می پوشیم. جلوی آفت ها را بگیریم ، زشتی ها را بپوشانیم ، بدن خود را زیبا کنیم و زینت بدھیم. حیا هم همین سه را برای ما می آورد. آدمی که حیا داشت زشتی های حلقه شیش پوشیده می شود . کسی که حیا داشت آلدود به زشتی ها نمی شود و آفتها از او دور می شوند. کسی که حیا داشت زیبا می شود یعنی دروغ می رود و صداقت می آئی ، کینه می رود و محبت می آئی .

^۵ اخلاق چیزی و رای دین نیست . اخلاق نیکو میوه و ثمره دینداری است در روایت از امام رضا(ع) آمده که حضرت فرمودند: «دخترت را به ازدواج کسی که بد اخلاق است درنیاور». از نشانه های اخلاق خوش خنده رو بودن و بشاش بودن ، مثانت ، وقار ، سنجیده گویی ، برخورد کریمانه و بزرگوارانه ، عدم پرخاشگری، مردم داری ، نظم و انبساط ، رعایت حقوق دیگران ، ظلم ستیزی و.... است؛ یک آدم خوش اخلاق کسی که اخلاق الهی در تمام جهات داشته باشد. مؤمن غمش در دلش است و خنده اش بر لب

دومین قدم توجه به نقش واسطه^۱ :

کسی را که به عنوان واسطه (در انتخاب و تحقیق) برای ازدواج خود قرار می دهد از شرایط خود آنگونه که هست مطلع نماید. نکته ای که نباید از آن غافل بود این است که: باید شرایط همسر مطلوب هم ، برای واسطه معنی شود تا واسطه بر اساس معیارهای ذهنی خود اقدام نماید . (به عنوان مثال می گویید همسری مومن می خواهم ؛ کلمه مومن باید معنا شود چرا که ممکن است واسطه تصور متفاوتی نسبت به کلمه مومن داشته باشد .)

سومین قدم تحقیق قبل از خواستگاری :

مرحله دیگر در تشخیص همسر مناسب تحقیق و بررسی پیرامون شخصیت کسی که او را برای ازدواج می خواهد انتخاب نماید . البته می بایست نکات زیر را در تحقیق مورد توجه قرار داد :

۱. زمان تحقیق : قبل از هر گونه اقدام (قدم گذاشتن برای خواستگاری یا آمدن خواستگار به خانه) در مورد فرد مورد نظر تحقیق نمایید.
۲. انتخاب واسطه : کسی را که به عنوان محقق برای کسب اطلاع از طرف مقابل می فرستید ؟ زیر ک، دقیق و نسبت به شرایط و خواستگاه شما آگاه باشد.
۳. توجه به متدهای مهم تحقیق در امر ازدواج : افرادی که از آنان تحقیق می شود باید مورد وثوق (معتمد محل) و متعدد باشد .

---

^۱ پامبر اکرم (ص) می فرمایند: «اگر کسی برای ازدواج بین مومنین تلاش کند که به سرانجام برسد در بهشت ۱۰۰۰ همسر بهشتی برای او در نظر می گیرند؛ و با هر قدمی که در این راه بر می دارد یا هر کلامی که در این راه ستفاده می کند خداوند ثواب یک سال عبادتی را که روزها روزه و شهبا به شب زنده داری گذرانده باشد برای او می نویستند». (ثواب الاعمال) حضرت سجاد علیه السلام : «اگر کسی برای برادر دینی اش کمک کند که همسری انتخاب بکند که به این وسیله این شخص در کنار این همسر آرام بگیرد و انس بگیرد خداوند این عمل شخص را به صورت موجودی در قبر در می آورد که مایه آرامش شخص در قبر شود » در روایتی دیگر امام کاظم (ع) می فرمایند: «سه دسته روزی که سایه بانی در قیامت وجود ندارد در سایه عرش الهی قرار میگیرند کسی که برای ازدواج برادر مسلمان خود قدم بردارد ، خدمتی به او نماید و راز او را کتمان کند. (میزان الحکمه ج ۳ ص ۱۱۸۰)

چهارمین قدم مراسم خواستگاری^۱ : اگر به سنت خوب خواستگاری دقیق توجه شود ؟ علاوه بر آشنایی خانواده طرفین با هم ، می توان حداقل ۷۰٪ شخصیت مقابل خود را که نتوانسته ایم در تحقیق به دست آوریم ؛ در نحوه جواب گویی به سوالات بشناسیم.

بی تردید بهترین روش شناخت صحیح و کامل در مراسم خواستگاری سوال نمودن آگاهانه و بدون خجالت و حیا است . بسیاری از مشکلات بعد از ازدواج ریشه در خجالتهای افراطی (بی مورد) و عدم آگاهی ما از زندگی است.

سوالات خواستگاری به چند صورت قابل طرح است :

۱. به صورت مستقیم (چهره به چهره - تلفنی)

۲. به صورت مکتوب

۳. به وسیله واسطه (سوالات توسط واسطه از طرف مقابل پرسیده می شود و جواب آن را برای شخص بیان می گردد .)

---

^۱ ممکن است کسی سوال کند چرا همیشه مردان باید خواستگاری کنند آیا در اسلام خواستگاری زن از مرد اشکال دارد ؟ جواب : این کار شرعا اشکالی ندارد؛ ولی آنچه بطور طبیعی فرهنگ شده و از نظر روانشناختی تایید شده اقدام اولیه از سوی مرد است و زن منعکس کننده و تشید کننده محبت آغاز شده از سوی مرد است. یک نکه را باید توجه داشت و آن این که اگر زن خواستگاری نمود، باید خود را برای شنیدن پاسخ منفی طرف مقابل نیز آماده کند؛ خصوصاً که دختران در این زمینه حساس ترند و در صورتی که اقدام به خواستگاری کنند و با پاسخ مناسبی روبرو نشوند، ممکن است از نظر روحی بسیار متألم گردند.

موضوع دیگر آن که ممکن است در چنین مواردی (خواستگاری زن از مرد) طرف مقابل، برداشت صحیحی از این اقدام نداشته باشد و بلکه به فکر سوء استفاده از موقعیت پیش آمده باشد. از این رو توصیه می شود که حتی الامکان به طور مستقیم اقدام نکرد و با استفاده از واسطه های مؤمن و مورد اعتماد، تمایل خود را ابراز نمایید. البته آنچه گفته شده در شرایط عادی است. اما اگر مورد استثنایی بود و یا تمایل طرفینی است خواستگاری از سوی زن و یا پیشنهاد اطرافیان زن اشکالی ندارد. آنچه مسلم است خواستگاری زن از مرد با فرهنگ دینی منافات نداشته و در قرآن و سنت شواهدی بر این امر وجود دارد. (جهت اطلاع بیشتر به جزو مدیریت احساسات جزو شماره ۲ مجموعه راه روش مراجعه نمائید)

بهترین روش دستیابی به نتیجه مطلوب در خواستگاری به صورت چهره به چهره در طرح سوالات است.

از نحوه جواب گویی‌ها معین می‌گردد که فرد مقابل ما دارای چه ایده و اندیشه‌ای می‌باشد؛ در روایاتی حضرت علی (ع) می‌فرمایند: «المرء مَخْبُوْةٌ تَحْتَ لِسَانِهِ»^۱ شخصیت انسان زیر زبانش پنهان است.

آدمی مخفی است در زیر زبان	این زبان پرده است بر درگاه جان
چونکه بادی پرده را در هم کشید	سر صحن خانه شد بر ما پدید
کاندر آن خانه گوهر یا گندم است	گنج زر یا جمله مار و کژدم است ^۲

حضرت در جای دیگر می‌فرمایند: «ما أَخْصَمَ أَحَدَ شِيَّاً إِلا ظَهَرَ فِي فَلَتَاتِ لِسَانِهِ وَ صَفَحَاتِ وَجْهِهِ»^۳ کسی چیزی را در دل پنهان نکرد جز آنکه در لغزش‌های زبان و رنگ رخسارش؛ آشکار خواهد گشت.

البته برای رسیدن به مطلوب (شناخت طرف مقابل) رعایت نکات^۴ زیر در حین پرسش لازم و ضروری است.

نکته اول : مراقب باشید سوالات به صورت باز جویی بیان نگردد؛ زیرا هدف شناخت، برای زندگی صمیمی است. لذا در نحوه پرسش رعایت ادب و احترام لازم می‌باشد. دقت کنید نحوه سوال نمودن به صورت ناز و عشوی هم نباشد.

نکته دوم : از سوالات کنجکاوانه بیشتر استفاده کنید؟ (مانند: دیگه چی؟ بیشتر توضیح دهید ! ایجاد سوال در حین جواب گویی به پرسش قبلی و ...)

^۱ مستدرک الوسائل ج ۹ ص ۲۹ ح ۱۰۱۲۰

^۲ مولوی ؛ مثنوی معنوی ، دفتر دوم ص ۲۴۱

^۳ حکمت ۲۶ نهج البلاغه

^۴ برگرفته از کتاب مدیریت خانواده ج ۱ (استاد نیلی پور)

نکته سوم : از مطرح نمودن سوالات به صورت بسته که جواب آن به صورت بلی و خیر است خوداری نمایید. به عنوان مثال:

موضوع	سوال بسته	سوال باز
تحصیلی	آیا رشته تحصیلیت را دوست داری؟	چرا این رشته را انتخاب کردی؟
فردى	آیا برای ازدواج آمادگی دارید؟	نظرتان در مورد ازدواج چیست؟
اخلاقی	آیا در زمینه رعایت نکات اخلاقی موفق بوده اید؟	از اخلاق فردیت کمی برایم بگو؟
اعتقادی	آیا به توکل بر خدا در زندگی اعتقاد دارید؟	نظرتان در مورد توکل به خدا در زندگی چگونه است؟
سياسي	آیا جریانات سیاسی کشور را دنبال می کنید؟	نظرتان راجع به جریانات سیاسی کشور چیست؟
خانوادگی	آیا روابط خانوادگی شما بر اساس رحمت و گذشت است؟	رابطه بین اعضاء خانواده شما چگونه است؟
اقتصادی	آیا حاضرید با این شرایط اقتصادی من زندگی را شروع کنی؟	انتظار دارید برای شروع زندگی شرایط اقتصادی چگونه باشد؟

سوالات شخصی^۱

۱. لطفاً بیوگرافی مختصری از زندگی خود بیان کنید؟ (سن ، تحصیلات ، محل تحصیل ، اساتید ، دوستان ....)
۲. آیا از ابتدا در همین محل فعلی سکونت داشته اید؟ (این سوال به شما برای تحقیق دقیق نسبت به همسرتان کمک فروانی می نماید . و در مراحل تحقیقتان حتماً به محل سکونت قبلی آنها سری بزنید ؛ زیرا بعضی از خانواده ها به دلیل مشکلات خاصی محل خود را تغییر می دهند.)
۳. آیا شما دچار بیماری خاصی (جسمی و روحی) هستید ؟
۴. از چه روحیاتی بدtan می آید؟ (در صورت داشتن بعضی خصوصیات که در شما پنهان است و طرف مقابل نسبت به آنها تنفر دارد ، و ممکن است در زندگی آینده مشکلاتی را به وجود آورد ؛ با دانستن آنها سعی در بر طرف کردنشان می نمائید).

^۱ بعضی سوالات از مباحث ازدواج استاد معمار منتظرین گزینش شده است .

۵. آیا عصبی و زود رنج هستید؟ در زندگی چقدر منطقی هستید؟ آیا انتقاد پذیر هستید؟

۶. روابط اجتماعی شما چگونه است؟ (دانستن نحوه معاشرت اجتماعی و رفت و آمد می تواند شما را در تنظیم روابط اجتماعی - نحوه صله رحم و... - در زندگی آینده تان یاری نماید.)

۷. واکنش شما در مقابل اشتباه دیگران چگونه است؟ چه اندازه عذر پذیر هستید؟ (نحوه جواب گویی به این سوال به شما کمک می کند رفتار طرف مقابل خود - در صورتی که اشتباهی انجام می دهید یا به گمان او شما اشتباهی کرده اید - را تشخیص دهید. به هر حال کسی که با او زندگی می کنیم ممکن است یک موقع کاری انجام دهد که اشتباه باشد و بعد قبول کند که اشتباه کرده است. و عذرخواهی کند. توبه پذیری را در خودمان تقویت کنیم. بینید چگونه خداوند در باره کسی که توبه می کند برخورد می کند - تمام گناهان گذشته او را می بخشنده حتی بالاتر می گوید سینات او را تبدیل به حسنات می کنم - چگونه انتظار بخشش خدا را داشته باشم حال آنکه نمی توانم از گناهان بگذرم . پس بیخشیم تا خدا ما را هم بیخشد)

۸. آیا هنگام بی بردن به اشتباهات قدرت عذر خواهی دارید؟ وقتی که خطأ کردم به خودم بقولانم که وظیفه من عذرخواهی است و باید معذرت بخواهم . نگویم اگر بگویم خطأ کردم از فردا دیگر سوار من می شوند و ... نه این حرفا نیست خطأ کردم باید بروم و بگویم خطأ کردم و بیخشد. اصلا باید به طرف مقابل این شیوه را یاد بدهیم که او هم اینگونه باشد مهمتر از همه اینکه من و همسرم به بچه هایمان یاد بدهیم . اگر خطأ کردی اعتراف کن.

۹. چقدر شاداب هستید و شادابی را در چه چیزهایی برای خودتان فراهم می کنید؟ (اگر شخصی شادابی را فقط در بگو و بخند بداند تا حدی از لذات معنوی و آرامش های غیر مادی دور است . چه بسا انسان در موقع شادی اشک (شوق) می ریزد . باید غافل بود که منشاء همه شادی ها در انس و وصل به رب العالمین است. شهید مطهری می نویسد ایمان مذهبی آثار نیک فراوان دارد چه از نظر تولید بهجت (شادابی) وابساط و چه از نظر نیکو ساختن روابط اجتماعی و چه از نظر کاهش و رفع ناراحتی های ضروری که لازمه ساختمان این جهان است.^۱ عوامل ایجاد نشاط در دین عبارت است از : ایمان، طبیعت، ورزش، شوخ طبعی، آراستگی، ازدواج، رفاقت، نظم و...)

۱۰. اوقات فراغت خود را چگونه سپری می کنید؟ (در اصل مومن وقت فراغتی - بیکاری که بخواهد تلف نشود - ندارد زیرا او در هر لحظه وظیفه خود را می شناسد و بدان عمل می کند . البته در این انجام وظیفه کار ، تفریح ، مطالعه و .. هم می نماید . در روایات ما به انواع تفریحات زن و مرد مسلمان اشاره شده است .)

۱۱. تا چه میزان در زندگی رازدار هستید؟ همسر باید سر نگهدار و اختیار زبانش دست خودش باش د « خودمان هم همینطور باشیم » مسائل خانه را بیرون خانه نبرد - مشکلات را به مشاور امین در میان بگذارد - پیامبر اکرم (ص) می فرمایند : « من زنی را که از خانه خود دامن کشان برای شکایت از شوهر خود بیرون رود ، دشمن می دارم ۱

سوالات مربوط به آینده زندگی مشترک

۱. چه اهدافی برای زندگی آینده خودتان در نظر گرفته اید؟ (وقتی هدفی عالی و ایده ال است که در راستای نیل به هدف خلقت و حیات زمینی انسان باشد ۲ . پس لازمه یک تفکر ناب انتخاب مسیری است که انسان را به بندگی بکشاند).
۲. چه اهدافی از ازدواج دارید؟ (افراد با توجه سطح فکر و بینش خود جواب متفاوت می دهند غایت ازدواج چیزی جز بقاء نوع نسل نیست ؛ اسلام برای جهت دهی صحیح به ازدواج هدف آن را : حفظ دین ، پیروی از سنت پیامبر (ص) ، رسیدن به آرامش ، تأمین غریزه جنسی ، تولید و تربیت نسل صالح ، شکوفایی استعداد های درونی و ... معرفی می نماید).
۳. به نظر شما مهمترین عامل و ملاک موققیت و خوشبختی در زندگی چیست؟ (معیار کلی هر ارتباطی همسویی و هماهنگی آن با هدف اصلی انسان و کمال انسانیت است . ملاکهای انتخاب همسر باید با اهداف عالی ما مطابقت داشته باشد . یعنی همسر ما باید با اهداف ما انطباق داشته باشد)
۴. چه صفاتی را برای همسر آینده تان لازم می بینید؟ (رعایت دینداری و تقوا ، مقید به انجام واجباتی همچون نمازو ... ، عاقل بودن ، باشاط بودن ، منظم بودن و ....)

^۱ نهج الفصاحه ص ۱۹۶

^۲ جهت اطلاع بیشتر به جزو هدف حیات زمینی آدم جلسه ۱۳۱ اثر استاد طاهرزاده مراجعه نمایید .

۵. توقع شما از همسر آینده تان چیست؟ (بهترین توقع حرکت در مسیر کمال (انجام آنچه دین می خواهد) و فراهم نمودن زمینه هایی برای کمال همسر خود است.).
۶. افکار مذهبی خانواده همسرتان چقدر برایتان مهم است؟ (هر چند انسان می خواهد با همسر خود زندگی کند ولی عدم توجه به رفتار خانواده همسر و عدم رعایت بعض از نکات شرعی از طرف خانواده می تواند زندگی را به سردی و رکود بکشاند).
۷. به نظر شما مهریه تا چه اندازه باید باشد؟ (در هنگام خواستگاری اگر دو نفر هم عقیده شوند می توانند خانواده خود را برای رسیدن به شرایط مطلوب راهنمایی نمایند . باید توجه داشت مهریه به عنوان هدیه شوهر به همسر خود برای ایجاد محبت است نه ضمانتی برای ادامه زندگی ؛ چه بسیار ازدواجها که برای ضمانت، مهریه را افزایش دادند ولی کار به جایی رسید که زن برای رهایی از این زندگی مهر خود را حلال می کند . نکته دیگر اینکه مهریه را هر موقع زن خواست شوهر باید فراهم کند (عند المطالبه) حال به جوان می گویند کی داده و کی گرفته؟! پس چرا میزان مهریه را طوری تعیین کنیم که نتوانیم پیردازیم و نکته آخر اینکه روایات زیادی وجود دارد که اهل الیت(ع) بهترین زنان را کسانی معرفی نموده که مهریه آنان کم باشد - حداکثر مهریه به اندازه عرف اهل دین بیشتر نباشد- سعی کنیم ما الگوی دیگران باشیم تا جامعه اصلاح شود).
۸. نظر شما در مورد نحوه برگزاری مراسم عقد و عروسی چگونه است؟ (سعی کنیم هزینه های زیادی را، بیهوده خرج آرزو های زود گذر خود نکیم ؛ غالبا مجالس عروسی به دلیل یک دست نبودن فامیل تبدیل به مجلس گناه می گردد . آیا حیف نیست شروع یک زندگی با گناه رقم بخورد؟ آنچه مستحب است ولیمه و غذاست که آن را می توان باوقار و مولودی اهل الیت(ع) ، یا شادی های حلال دیگر و .. تهیه دید .)
۹. آیا حاضر به زندگی در شهر های دیگر هستید؟ (فرزنданی که وابستگی شدید به خانواده خود دارند ممکن است در این زمینه نتوانند با همسر خود کنار بیایند و در بعضی از مراحل با مشکلاتی روبرو شوند. البته سعی کنید در تمامی مراحل زندگی، زندگیتان وظیفه ای باشد تا در همه جا ، آرامش لازم را داشته باشید .)

^۱ شخصی نصیحت می نمود : مراسم عقد و عروسی خود را طوری برگزار کنید که بتوانید امام زمان(عج) را به مجلستان دعوت نمایید .

۱۰. انتظار دارید برای شروع زندگی شرایط اقتصادی چگونه باشد؟ و اکنون شما نسبت به کمبود های زندگی چگونه است؟ (آنچه که باید در زندگی دنیا کنونی فراموش کنیم این است که راز خداست و رزق هر کس مشخص شده است. لذا با انجام وظیفه و تلاش مقدرات ما برایمان از همان دریچه ای که او می خواهد جاری می گردد.^۱ از طرفی کمبود های اقتصادی مقطوعی است و با تلاش همسر و صبور بودن طرف مقابل و کنترل خواسته ها قابل حل و تمام شدنی است. به قول معروف با خرجها می توان زندگی کرد اما با برج ها (تجمل گرایی) نمی شود).
۱۱. نظرتان درمورد زندگی مشترک با خانواده همسرتان چیست؟ (در هر کجا که زندگی انجام می شود باید احترام به خانواده طرفین رعایت گردد. شاید در شرایط امروزی و وضعیت مسکن تهیه خانه یا اجاره نشینی بسیار دشوار باشد؛ بودن در خانه پدر می تواند باعث رشد اقتصادی شود. (هر چند اگر کسی توان مالی داشته باشد؛ جدا بودن بهتر است. زیرا ارتباط و برخورد زیاد باعث عادی شدن روابط، توجه به عیوب - عیوبی که داشتن آن برای هر فردی ممکن است - و شکسته شدن قداست ها می گردد). در این سوال میزان اطاعت پذیری زن نیز مشخص می گردد.
۱۲. زمان عقد چه مقدار باید طول بکشد؟ (تجربه نشان داده که هر چه زمان عقد طولانی تر باشد توجه به مشکلات دو طرف بیشتر و درنتیجه اثرات مخربی در زندگی آینده ایجاد خواهد نمود. در صد قابل توجهی از طلاقها مربوط به کسانی است که دوران عقد طولانی داشته اند. لذا بهترین مدت عقد را ۶ ماه تا یکسال پیشنهاد کرده اند.)
۱۳. به نظر شما میزان جهیزیه چگونه باید باشد؟ (امروزه یکی از مشکلات خانواده ها سختگیری های بی مورد و وهم خانواده ها در آبرو آوردن جهیزیه برایشان می باشد. آنچه مهم است تهیه وسائل ضروری برای شروع زندگی است و بیشتر از آن تجمل گرایی می باشد. بسیاری از خانواده ها به دلیل فرهنگ غلط موجود زندگی خود را با مشکلات فراوانی روپرور کرده و بعضًا برای حفظ آبرو خواستگار دختر خود را رد می نمایند. دو طرف باید فرهنگ تفاهم را از ابتدای زندگی ایجاد کنند دختر در مهریه و پسر در جهیزیه سختگیری ننماید.)

حضرت علی (ع): کسی که رابطه بین خود و خدا را اصلاح کند خدا رابطه او و مردم را اصلاح خواهد کرد؛ و کسی که امر آخرتش را اصلاح کند خداوند امور دنیا بی او را اصلاح خواهد نمود.

(وسائل الشیعه ج ۱۵ ص ۲۸۹)

^۱ برای اطلاع بیشتر در این زمینه به کتاب جایگاه رزق در عالم هستی نوشته استاد طاهرزاده مراجعه نمایید.

سوالات مربوط به خانواده طرفین

۱. روابط اجتماعی خانواده شما چگونه است؟ (مردمی و مورد اعتماد محل ، ساده و اینکه کاری به کار دیگران ندارند، اهل صله رحم ورفت و آمد با فامیل و دیگران و....)
۲. بارزترین روحیه‌ی خانواده شما چیست؟ (خونگرم ، با وقار، خشک، معمولی ، اهل تفریح ، ... اعمال و رفتار هر خانواده‌ای مناسب با روحیات و فرهنگ حاکم بر آن خانواده است؛ که ممکن است وجود اختلافات فرهنگی باعث تنش و برخورد طرفین بشود ؛ لذا شناخت این روحیه‌ها برای شروع یک زندگی مشترک لازم و ضروری است.)
۳. میزان تقدیم به مذهب در خانواده شما چقدر است؟ (مقید به انجام دستورات دینی در اکثر زمینه‌ها نه فقط مسائل عبادی مثل نماز و روزه و....)
۴. مقید بودن شما به دستورات مذهبی چقدر برای خانواده تان مهم است؟ (در بعضی از موارد بعد از ازدواج یکی از دو طرف از آرمانهای مذهبی خود به هر دلیل کوتاه می‌آید در این زمان کمک‌ها و هدایت‌های خانواده خود فرد، در تغییر روش زندگی بسیار موثر است ، و کمتر زن یا مرد را با برخورد چالشی روبرو می‌سازد .)
۵. میزان آزادی رای و تفکر شما در خانواده تا چه حد است؟ (هر چقدر آزادی رای و اندیشه دختر و پسر بیشتر باشد وابستگی غیر منطقی دو طرف کمتر و تبعاً دخالت‌های خانواده‌ها کمتر خواهد بود. البته منظور آزادی بی قید و شرط نیست .)
۶. میزان وابستگی شما به خانواده (پدر و مادر) چقدر است؟ (هر چقدر وابستگی غیر منطقی بیشتر باشد دخالت خانواده‌ها در زندگی فرزندشان بیشتر شده و بعض‌اً زندگی را با بحران رو برو می‌کنند)
۷. واکنش پدر و مادر شما در برخورد با مشکلات زندگی شما چگونه است؟ (میزان دخالت‌های غیر منطقی خانواده در این سوال مشخص می‌گردد. البته توجه داشته باشید این سوال و دو سوال قبل در یک راستا طرح گردیده و توجه به نحوه پاسخگویی شما را با تناقض گفتاری طرف مقابل آشنا می‌نماید.)
۸. رابطه شما با مادرتان چگونه است؟ (به دلیل اینکه مادران وظیفه تربیت فرزندان را به عهده دارند؛ گرایش روحی فرزندان بخصوص دختران به مادر بیشتر شیوه است.)
۹. میزان ارتباط و محبوبیت شما و خانواده تان در فامیل چگونه است؟ (قاعدتاً در شرایط کنونی جامعه و فرهنگ‌های متفاوت حاکم بر خانواده‌ها انتظار محبوب بودن فرد و خانواده در نزد همه اقوام امری مشکل است . هر چه محبوبیت فرد و خانواده شان بیشتر باشد از همسر هم انتظار همراه بیشتری

سوالات هدفمند .

وجود دارد ؛ لذا فرد می باشد خود را مودب به آداب اسلامی همچون صله رحم ، برخورد منطقی ، امریه معروف صحیح و.... نماید . البته نحوه جوابگویی به این سوال می تواند شما را از میزان منطقی بودن همسرتان آگاه سازد)

**حضرت علی (ع) : خداوند روزی شما را ضمانت کرده و شما را به اعمال و
کردار خدا پسندانه امر کرده است . (خطبه 114)**

سوالات اقتصادی

۱. به نظر شما ضروریات اقتصادی برای شروع زندگی کدام است؟
۲. نظر شما در مورد کار کردن زن بیرون از خانه چیست (اعم از شغل یا فعالیت اجتماعی؟ زن و مرد وقتی می توانند به کمال برستند که از وظیفه اصلی خود دور نشونند. حال اگر کار کردن زن با رعایت نوع شغل - رعایت حدود شرعی ، تناسب با روح زن و... - لطمه ای به تربیت فرزند، مدیریت منزل، شوهر داری و...وارد نسازد بلامانع است . البته حضور زن در بعضی از مشاغل بارعایت وظیفه خود، واجب کفایی است و شوهر هم می باشد زمینه آن را برای همسر خود فراهم نماید.)
۳. چقدر معتقد به صرفه جویی و قناعت هستید؟ (البته باید قناعت از دیدگاه طرف مقابل معنا شود . مسلماً کفویت اقتصادی اهمیت ویژه ای دارد چراکه دختری که در خانه پدر از تمکن و پژوه ای برخوردار بوده در زندگی با مردی که از لحاظ اقتصادی در طبقه پائین تر قرار دارد با مشکلات و سختی های اقتصادی روبرو خواهد بود. قناعت و صرفه جویی در تعديل توقعات و تجمل گرایی و ... کمک قابل توجهی می نماید.)
۴. مایلید همسرتان در خرید خانه چه نکاتی را رعایت کند؟(با این سوال میزان مادی گرایی و توجه همسر به اضافات و تجملات مشخص می گردد.)

سوالات فرهنگی

۱. تحصیلات شما چقدر است؟ آیا قصد ادامه تحصیل دارید؟ در چه دانشگاهی؟ (تحصیلات همسر اگر او را از وظایف خود نسبت به خانواده و کمال خود باز ندارد اشکالی ندارد نکته دیگر اینکه عمدۀ مشکلاتی که طرفین در بحث تحصیلات پیدا می کنند از سه جهت است «۱. هزینه ها تحصیل همسر ۲. دور بودن محل تحصیل ۳. متناسب بودن رشته تحصیلی با شرایط خانواده» سعی کنید از همین حلا موضع خود را نسبت موارد فوق معین کرده تا به توافق لازم دست یابند).
۲. چقدر اهل مطالعه هستید؟ بیشتر از چه شخصیتهايی؟ مطالعات شما اغلب در چه زمینه هايی بوده است؟ چه مجلاتی مطالعه می کنید؟ (مثلا شخصیتی که تمام وقت خود را صرف مجلات ورزشی ، حل جداول می کند بیشتر گرفتار سطحی نگری است. انسان برای تفکر دقیق متناسب با روح انسانی نیاز به یک سیر مطالعاتی برنامه ریزی شده دارد.).^۱
۳. چه قدر از وقت خود را صرف تماشای تلویزیون می کنید؟ چه برنامه هايی؟ (به هر اندازه تماشای تلویزیون بیشتر باشد به همان اندازه قدرت تفکر پائین تر است!).^۲
۴. چه شخصیتهايی را به عنوان الگوی فرهنگی خود انتخاب کرده ايد؟ اشخاص مورد قبول شما در جامعه و فamilی چه کسانی هستند؟ (جواب این گونه سوالها به شما کمک می کند آنچه در همسرتان به عنوان مشکل اساسی احساس می کنید از ناحیه شخص مقبول یا الگو «پخش سخنرانی، استفاده حضوری از نصایح و...» بدون برخورد مستقیم آن مشکل را اصلاح نماید)

حضرت علی (ع) می فرمایند: برای شناخت افراد به سجده های طولانی و عبادات فرد توجه نکنید بلکه به راستگویی و امانت داری و وفای به عهد افراد توجه کنیم

سوالات مذهبی

^۱ جهت اطلاع بیشتر به جزو «مطالعه مقدمه ای برای اصلاح خیال» از مجموعه راه روشن مراجعه فرمایید.

^۲ جهت اطلاع بیشتر به کتابهای «زوال دوران کودکی» و «زندگی در عیش مردن در خوشی» نوشته نیل پستمن ترجمه سید محمد صادق طباطبایی مراجعه شود.

۱. جایگاه دین در زندگی کجاست؟ چقدر دین در زندگی می تواند موثر باشد؟ (خدایی که حکیم و خالق انسان است ، برای رسیدن انسان به کمال خود شرایطی را فراهم مکند. دین مجموعه دستورات خداوند برای بهره مندی کامل انسان از خود می باشد. وقتی زندگی صورت اصلی خود که همان بندگی - خداخواهی - را پیدا می کند که دین تمامی عرصه های زندگی وارد شود).
۲. نظر شما راجع تقلید از فقیه چیست ؟ چقدر به احکام خود آشنا هستید؟ مقلد چه کسی هستید؟
۳. به نظر شما جایگاه توکل به خدا در زندگی تا چه حد است؟ (زندگی بدoun توکل یعنی فراموش کردن جایگاه خود در عالم هستی . کسی که به خدا توکل می کند قوی ترین مردم بوده و هیچگاه در کارها اضطراب و یأس او را فرامنی گیرد؛ زیرا توجه به خالقی حکیم در عالم که او را در همه حال کفايت می کند، پشتوانه ای تمام نشدنی و امیددهنده است. البته لازمه توکل رعایت شرایط توکل در زندگی فردی و اجتماعی است).
۴. پاییندی همسرتان به مذهب چه میزان برای شما مهم می باشد؟
۵. آیا مقید به نماز اول وقت هستید؟
۶. تا چه میزان در مراسمات مذهبی شرکت می کنید؟ در صورت تداخل و مزاحمت برنامه ها با زندگی شخصی شما کدام یک را ارجح می دانید؟
۷. اعتقادات شما تا چه میزان بر پایه تحقیق و عقاینت استوار است؟ از چه طریقی با اصول دین خود آشنا شده اید؟ (در هر زمان بخصوص امروز که آخرالزمان نامیده می شود نیاز به اعتقادات محکم و عمیق لازمه یک زندگی دینی است. هرچه انسان شباهت را برطرف نماید شیطان که در آخرالزمان با تلاش مضاعفی آمده نامید می شود . حضور در جلسات فکر و اندیشه ، سیر مطالعاتی می تواند انسان را به این مهم رهنمود سازد).
۸. چقدر با قرآن ارتباط دارید؟
۹. رعایت حجاب را تا چه اندازه ضروری می دانید؟ تا چه حد آن را رعایت می کنید؟ دلیل آن چیست؟^۱

^۱ جهت هرچه محکمتر نمودن عقیده خود به جزوی حجاب تاج بندگی (شماره ۱ مجموعه راه روشن) مراجعه فرمایید

سوالات سیاسی^۱

۱. برداشت شما از جریان انقلاب اسلامی چیست؟ (آن دسته از افرادی که انقلاب را دارای جایگاهی در نظام احسن می بینند؛ انقلاب را آمادگی مردم جهان برای ظهور امام زمان(عج) تفسیر می نمایند . امدادهای غیبی که مدام این انقلاب با آن روپروردید - واقعه طبس، کودتای نوژه، فتح خرمشهر، دفاع مقدس و.... - خود شاهدی بر این مدعاست)
۲. تا چه میزان سرنوشت انقلاب اسلامی برایتان مهم است؟
۳. نظرتان در مورد نحوه حکومت کشور و شرایط موجود کشور چیست؟ (اولاً حکم خدا همه جانبه و بدون نقص است . اگر حکم خدا بر جامعه ای حکومت کند بهترین صورت یک اجتماع انسانی خواهد بودو اینکه حکم خدا چست نیاز به مخصوصین (ع) داریم . ولی بهترین نحوه حکومت در زمان غیبت حکومت فقیه یعنی کسی که عمر خود را برابر یافتن حکم خدا می گذارد؛ است).
۴. باکدام یک از جریانات سیاسی کشور همسوئی پیشتری دارید؟ (بهترین انسانها حق مدارترین آنهاست . چپ و راست و... هر کدام که حق بگوید در همان مسئله حقند . مطمئن تریت افراد در انقلاب کسانی هستند که اصول گرا و نه محافظه کار بلکه در تبعیت از ولایت باشند)

سوالات ضروری خواستگاری

۱. چه توقعاتی از زندگی فردای خود دارید؟
۲. چه توقعاتی از همسر آینده خود دارید؟
۳. بزرگترین آرزوی شما چیست؟

---

^۱ در کل شاید سوالات سیاسی آنقدر اهمیت نداشته باشد ؛ لکن اگر زن و شوهر از لحاظ منش سیاسی با هم سازگاری نداشته باشند در عرصه های گوناگون احتمال تضاد فکری و خدای ناکرده داخل نمودن این جریانات در روابط زناشویی موجب بروز اختلاف می گردد. البته این نکته را فراموش ننمایید یکی از نشانه های مومن واقعی آشنازی با زمانه خود و جریانات متداول جهان است . لذا یکی از ارکان بحث انتظار امام زمان (عج) شناخت وضع موجود و ناراحتی از آن می باشد و این مهم جز با تفکر و دقت در شرایط زمانه به دست نمی آید.

توجه به نکات زیر برای رسیدن به همسر مطلوبیتان بسیار موثر است:

نکته اول : خودشناسی نقش کلیدی در تامین سعادت دنیا و آخرت انسان دارد. انسان اگر خودش را نشناسد و قوای خود را نشناسد، قدر و قیمت خود را نمی داند و خودش را مفت تلف خواهد نمود؛ حضرت علی(ع) می فرمایند: «برای نفهمی و جهالت یک شخص همین بس که خودش را نشناسد». چون انسان وقتی خودش را نشناسد تمام کارها و اهدافش در مجرای انسانی انجام نمی شود. چه بسا اموری را انسان به عنوان ایده آلهای زندگی خود انتخاب می کند و کمالاتی را کمال خودش می داند که این امور و کمالات در واقع کمال لایق و واقعی انسان نیستند و عامل خوشبختی نخواهند بود .

تامین سعادت مستلزم این است که انسان استعدادها و قوای خود را شکوفا کند و شکوفایی آنها نیز بستگی به شناخت آنها در درجه اول دارد. بعد از شناخت با عمل منطبق بر شناخت می تواند آنها را شکوفا کند تا به سعادت ابدی برسد.

پس استعداد های خود را خوب بشناسیم تا انتخاب همسر بهساس آن استعدادها باشد.
نکته دوم : پیشنهاد می کنیم بعد از مطالعه دقیق جزو و به دست آوردن یک دیدگاه و آمادگی ذهنی مناسب سوالات را بر اساس میزان اهمیت دسته بندی نموده ؛ و در جلسه خواستگاری مطرح نمایید . بقیه سوالات را می توانید در جلسات دیگر یا بصورت تلفنی یا مکاتبه ای بیان نمایید .

نکته سوم : در انتخاب همسر نباید دچار سختگیری بی جا شد: هیچ کس برای ما ۱۰۰٪ نیست به این دلیل که ما برای دیگران ۱۰۰٪ نیستیم. لذا باید اکثر شرایط مورد نظر را در طرف مقابل جستجو کنیم نه همه شرایط . بسیاری از کمالات را باید در جریان زندگی ایجاد کرد. من باید بینم جوهر این کمالاتی که من می خواهم در طرف هست یا نیست؟ اگر هست آن وقت در کانون خانواده به آن خواهند رسید .

سختگیریهای بیش از حد غالبا افراد را فرسوده، خسته، مقایسه گر، بدین و.... و او را در انتخاب با وسوسات و مشکلات دیگر مواجه می سازد. باید فراموش کنیم سه اصل مهم در انتخابمان ایمان ،

اخلاق نیکو و اصالت خانواده باشد. سختگیریها غالباً افراد را مجبور به تن دادن به افراد به مراتب در سطح پایین ترمه کنند.

برای اینکه از سختگیری در انتخاب همسر رها شویم لازم است به عیوب و کمبودهای خود توجه کنیم.

نکته چهارم : مستحب است که قبل از تعیین فردی برای ازدواج آقایان دو رکعت نماز بخوانند و بعد از خدا طلب خیر کنند(استخاره)^۱ و این دعا را در ادامه بخوانند : «اللهم إني أريد أن أتزوج فقدرت لي من النساء أعفهن فرجاً وأحفظهن لي في نفسها و مالي و أسعهن رزقاً وأعظمهن بركةً و قدر لي ولذا طيب تعالج علما صالحا في حياتي وبعد موتي»

نکته پنجم : در صورتی که نتوانستید در شرایط طرف مقابل به نتیجه ای برسید ؛ حتماً از مشاور مورد اطمینانی کمک بگیرید . در صورتی که فرد را مطابق با شرایط خود ندیدید به این دستور عمل کنید : «لَوْاَنِ الْعِبَادَ حِينَ جَهَلُواْ وَقَفُواْ لَمْ يَكْفُرُواْ وَلَمْ يَضْلُواْ» اگر بندگان موقعی که چیزی را نمی دانند و آگاهی درستی ندارند و مساله برایشان کاملاً روشن نشده است توقف کنند ؛ و نه کافر می شوند و نه گمراه می شوند .

در بعضی از موارد جرأت «نه » گفتن را داشته باشید . مطمئن باشید اگر ملاکتان خدا باشد و به او توکل و امید داشته باشید در همه شرایط کفایتتان خواهد کرد .

نکته ششم: استخاره جایی درست است که انسان از لحاظ تحقیقات ، سوال و جواب خواستگاری و مشاوره نتواند تشخیص دهد و دو دل به تمام معنا باشد . مواظب باشیم زندگی مطلوب را با وسوسه های جاهلانه خود خراب ننماییم . رسول اکرم(ص) می فرمایند : «هنجامی که از دین و

^۱ منظور از استخاره در اینجا یعنی: خداوند اهرجه خیر است هم ان را برایمان پیش بیا ورد نه آن استخاره ای که در عرف مطرح است . البته خانم ها هم می توانند این نماز را بخوانند ولی چون سوال کننده از حضرت مرد بوده لذا ضمائر به صورت مونث بیان شده است..

امانت داری خواستگاری راضی بودید ازدواج را فراهم کنید و اگر اینگونه نبودید زمین را فته و فساد های بزرگی فرا خواهد گرفت»^۱

نکته هشتم: ازدواج یک طراوت و یک لذتی دارد که باید در زمان خودش انجام شود لذتی که از بهار می شود برد شاید در پاییز نتوان برد!!! این کششی که در این دوران ایجاد می شود حتی اثرات معنوی خوبی هم دارد. به دولستان توصیه می کریم که از دوران نامزدیتان حتما برای مسائل معنویتان استفاده کنید. حال اگر آدم بفهمد که معشوق اصلیش خداوند تبارک و تعالی است ، معنای عشق به خداوند را می فهمد (خدایی که دم از دولتیش میزده به اندازه این فرد دولت نداشته که نتواند در فراقش را تحمل کند) . عشق مجازی راهی است برای رسیدن به عشق حقیقی . آن وقت است که می فهمد حال عاشقان خداوند چگونه است شب خوابشان نمی برد ، از خواب می پرند به نماز می ایستند و عبادت می کنند . چرا حوصله شان از عبادت سر نمی رود ؟ خود خدا می فرماید : کذب من زعم انه یحبنی فاذا:..... دروغ می گوید کسی که فکر می کند عاشق من است ، وقتی شب فرا می رسد می خوابد . به موسی می گوید : تا به حال دیده ای عاشقی پیش معشوق خودش خوابش ببرد ، چرتش بگیرد ؟

نکته هشتم: کسی که زیاد به چیزی فکر می کند به سمت آن کشیده می شود . بعضی موقع ها با یک حرف ساده، با یک شوخی، با یک تصادف، با یک نگاه، با یک تبسیم ، با دیدن یک چهره زیبا، با چند کلمه چت کردن، علاقه و عشقی بوجود اگر بیاید که بدون شناخت ، تفکر ، تحقیق و سنجدید جوانب مختلف شخصیتی ، فکری ، اعتقادی ، اجتماعی و خانوادگی طرف مقابل باشد؛ خود به خود ذهن به آن مشغول شده و کم کم علاقه ایجاد می گردد و عقلانیت کنار می رود. که این عشق و علاقه بی منطق و غیر عقلانی انسان را کروکور کرده و نمی گذارد واقعیت ها را سیبد .

عشق هایی کز پی رنگی بود   عشق نبود عاقبت ننگی بود

درد دل :

خدا خواهی : یعنی من در کانون خانه ، خدا بخواهم . خود نخواه ، دنبال دل خودم نباشم . من در انتخاب همسر بینم چه کفری می تواند مرا به خدا نزدیک کرچ . چه کسی می تواند مرا در مسیر کمال کمک نماید ؟ چون هدف من رسیدن به کمال است . حضرت امام (ره) فرمودند اگر ۱۲۴ هزار پیغمبر با هم یکجا جمع شوند با هم دعواشون نمی شود . چرا ؟ برای این که همانیکه هود(ع) می گویید همان را نوح (ع) می گویید؛ هم ان را هم موسی (ع) می گویید و هم ان را عیسی(ع) می گویید!! همه یک افق را نگاه می کنند . اگر من خدا را بخواهم و همسرم هم خدا را بخواهد ما با هم برخورد پیدا نمی کیم . اما چرا من با همسرم دعوا می کنم؟! چون او می گویید خدا، من می گویم خودم . نه پدرسالاری ، نه زن سالاری و نه فرزندسالاری . اسلام هیچیک را قبول ندارد . یک چیز را قبول دارد و آن حق سالاری و خدا سالاری است . اگر در خانه ها حق سالار بشود مشکلات حل می گردد . مگر می شود یک دختر و یک پسر از دو خانواده به هم برسند با هم اختلاف نداشته باشند ؟ بعضی موقع سر خیلی موارد جزئی باهم اختلاف پیدا می کنند . طبیعی است . مهم این است که من نخواهم حرف خودم را به کرسی بنشانم او هم نخواهد . او نظرش را بگوید من هم بگویم تا حق را پیدا کنیم . این را حق سالاری می گویند . پس فقط دینداری و خدا خواهی . ما باید به خودمان به بلندای ابدیت نگاه کنیم و به همسر آینده مان نیز به بلندای ابدیت نگاه کنیم . ما برای آینده های احتمالی مان تلاشها فراوانی می کنیم . حال برای ابدیت و آخرت که قطعی است باید محکمتر باشیم و بفکر باشیم .

انشاء الله همیشه در تمامی مراحل زندگی بتوانید انتخابهایی به وسعت ابدیت (دنس و آخرت) بنماید .

جمع آوری:

سید محسن موسویان

تابستان ۸۶